

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614208652
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1614208652.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Sádovského a JUDr. Michaely Frimmelovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova ul. č. 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: H. K., J.. XX. XX. XXXX, G. I. L. Č.. XXX/X, L.Á. I., o zaplatenie istiny 5. 571, 84 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 04. apríla 2019, č. k. 5C/1623/2015 - 54, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej **p r i z n á v a n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3. 580, 24 eur, ďalej úrok vo výške 366, 67 eur, ďalej úrok z omeškania 8 % ročne z nezaplatených úrokov 366, 67 eur od 11. 07. 2014 do zaplatenia, ďalej úrok z omeškania 8 % ročne z nezaplatennej istiny: 5. 571, 84 eur od 11. 07. 2014 do 17. 10. 2014 a 5. 521, 84 eur od 18. 10. 2014 do 19. 11. 2014 a 5. 471, 84 eur od 20. 11. 2014 do 18. 06. 2015 a 5. 374, 34 eur od 19. 06. 2015 do 14. 08. 2015 a 5. 326, 84 eur od 15. 08. 2015 do 16. 10. 2015 a 5. 229, 34 eur od 17. 10. 2015 do 05. 11. 2015 a 5. 126, 84 eur od 06. 11. 2015 do 09. 05. 2016 a 5. 029, 34 eur od 10. 05. 2016 do 07. 06. 2016 a 4. 931, 84 eur od 08. 06. 2016 do 26. 07. 2016 a 4. 834, 34 eur od 27. 07. 2016 do 08. 08. 2016 a 4. 736, 84 eur od 09. 08. 2016 do 12. 10. 2016 a 4. 636, 84 eur od 13. 10. 2016 do 11. 11. 2016 a 4. 536, 84 eur od 12. 11. 2016 do 09. 12. 2016 a 4. 439, 34 eur od 10. 12. 2016 do 10. 01. 2017 a 4. 339, 34 eur od 11. 01. 2017 do 13. 02. 2017 a 4. 289, 34 eur od 14. 02. 2017 do 08. 03. 2017 a 4. 189, 34 eur od 09. 03. 2017 do 07. 06. 2017 a 4. 089, 34 eur od 08. 06. 2017 do 20. 09. 2017 a 3. 991, 84 eur od 21. 09. 2017 do 19. 01. 2018 a 3. 961, 84 eur od 20. 01. 2018 do 20. 02. 2018 a 3. 911, 84 eur od 21. 02. 2018 do 23. 04. 2018 a 3. 881, 84 eur od 24. 04. 2018 do 23. 05. 2018 a 3. 834, 34 eur od 24. 05. 2018 do 23. 07. 2018 a 3. 784, 34 eur od 24. 07. 2018 do 24. 08. 2018 a 3. 735, 24 eur od 25. 08. 2015 do 14. 11. 2018 a 3. 677, 74 eur od 15. 11. 2018 do 22. 01. 2019 a 3. 580, 24 eur od 23. 01. 2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalobu v časti úroku 15, 90 % ročne z nezaplatennej istiny zamietol, konanie v časti o zaplatenie istiny 1. 991, 60 eur a poplatkov za upomienky vo výške 60 eur zastavil a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2, § 504 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. d), § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka a vecne čiastočnou dôvodnosťou podanej žaloby, nakoľko žalobca preukázal, že žalovaná po poskytnutí úveru v sume 6. 000 eur, úver v dohodnutých splátkach riadne a včas nesplácala s tým, že po preskúmaní obsahových

náležitostí úverovej zmluvy zo dňa 05. 10. 2012 zistil, že zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (v zmysle § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v dobe uzatvorenia úverovej zmluvy) s tým, že povinnosťou žalovanej bolo splácať úver v pravidelných 120 mesačných splátkach dohodnutých vo výške 100, 11 eur so splatnosťou vždy k 15. dňu v mesiaci. Uviedol, že žalobca po tom, čo bola žalovaná v omeškaní so splátkami pristúpil listom zo dňa 17. 06. 2014 k zosplateniu celého úveru a vyzval žalovanú k zaplateniu dlhu v lehote do 09. 07. 2014, z dôvodu ktorého je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi zosplatenú a neuhradenú časť úverovej istiny v sume 3. 580, 24 eur, úrok z neuhradených splátok do predčasnej splatnosti úveru 366, 67 eur, keď o nároku na sankčné poplatky 14, 07 eur rozhodne doplnčiacim rozsudkom. Zamietnutie žaloby v časti kontinuálneho zmluvného úroku 15, 90 % ročne, ktorý si žalobca uplatnil z nezaplatenej istiny v zmysle upravenej žaloby (podanie doručené dňa 13. 02. 2019), odôvodnil vecne tým, že mal v konaní preukázané, že strany sporu si dojednali zmluvný úrok 15, 90 % ako fixný do doby splatnosti úveru, nakoľko však žalobca v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplateniu celého úveru, a ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatenia nepatrí s tým, že vychádzal z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18. 09. 2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998). „Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. ÚS SR v citovanom ustanovení konštatuje, že by namietané rozhodnutie bolo možné považovať za svojvoľné, alebo zjavne neodôvodnené, resp., že by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Splácanie úveru v splátkach, na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok s tým, že stav výhody splátok je obvyklý a teda justifikuje nárok veriteľa na úroky, ako cenu dočasne „obetovaných“ peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty, získanej za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde žalobcovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru, kedy veriteľ týmto právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto zásadnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa a logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov, pričom právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru) s tým, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom, keďže v opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil s tým, že de facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav nemožno pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády veriteľa proti spotrebiteľovi, a to za stavu, keď si veriteľ môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru, tak s týmto stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením dlžnej sumy a naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Uviedol, že ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku

podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou s tým, že v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. č. 87/1995 Z. z. a ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/98, rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012). Priznanie príslušenstva k judikovanej istine odôvodnil právne ust. 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a vecne omeškaním žalovanej s plnením peňažného dlhu, a preto priznal žalobcovi aj úroky z omeškania tak, ako si ich uplatnil v podaní doručenom dňa 13. 02. 2019, a to úrok z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy istiny a nezaplatených úrokov tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, keď výška žalobcom uplatnených úrokov z omeškania je určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky ku dňu 11. 07. 2014 vo výške 8 %. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 C. s. p. a vecne plným úspechom žalobcu v konaní, z dôvodu ktorého mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %. Zastavenie konanie v časti istiny 1. 991, 60 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania a v časti poplatkov za upomienky v sume 60 eur odôvodnil právne ust. § 145 ods. 2, 3, § 146 ods. 1, 2 C. s. p. a vecne späťvzatím žaloby žalobcom v tejto časti.

2.

Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) a v súlade s ust. § 388 C. s. p. navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobe vyhovieť aj v zamietnutom rozsahu. Uviedol, že popri absencii právnych noriem obmedzujúcich nárok veriteľa existuje množstvo zákonných ustanovení, z ktorých priamo, resp. výkladom alebo cez analógiu legis vyplýva záver, že nárok veriteľa na dohodnutý (zmluvný) úrok nie je viazaný (obmedzený) na zosplatnenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov s tým, že ust. § 497 Obchodného zákonníka jednoznačne nadväzuje na povinnosť dlžníka platiť úroky na vrátenie prostriedkov (§ 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka), keď dané ustanovenia explicitne vymedzujú iba moment, od ktorého je dlžník povinný platiť úroky a nie moment, do ktorého táto povinnosť trvá a zároveň spája povinnosť platenia úrokov s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Poukázal na ust. § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z., ktorý upravuje nárok veriteľa na zmluvný úrok pre prípad odstúpenia od zmluvy zo strany dlžníka - spotrebiteľa s tým, že ak zákon č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ, keď obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj (zmluvné) úroky, ktoré nemožno stotožňovať so (zákonnými) úrokmi z omeškania. Uviedol, že návrh zákona z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (obsahoval pod č. 5. ustanovenie, ktorým sa navrhovalo nasledujúce doplnenie Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 9 sa na konci pripája táto veta: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“, avšak rozhodujúcou skutočnosťou je, že táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z. z. ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto ani obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu neobsahuje a fakt, že uvedený návrh nikdy nebol prijatý vo forme zákona len dokazuje, že zákonodarca nikdy predmetný nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení dlhu neobmedzil, čo jednoznačne potvrdzuje jeho dôvodnosť. Žalobca vo svojom odvolaní poukázal na rozsudky Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 05. 2018, sp. zn. 3Co/108/2017, sp. zn. 8Co/138/2017, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 31. 01. 2017, č. k. 11Co/12/2017 - 90, rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43Co/23/2017, sp. zn. 43Co/7/2018 a iné, v ktorých sa odvolací súd nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý s odvolaním sa na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 59/98, ktorým je uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 143/98 aplikoval na prejednávajúcu vec a rozhodol o zamietnutí úrokov z úveru s tým, že aplikovať ho na danú vec bolo možné, avšak s výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nesplácal úver riadne a včas, a teda od zmluvy odstúpil, má právo na účtovanie úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania označovaných

ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo v dohodnutej výške s poukazom na § 369 Obchodného zákonníka až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka s tým, že s poukazom na obsah rozhodnutia R 59/1998 nie je preto možné dospieť k názoru, že Najvyšší súd SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ, má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval ani okresný súd a ani Najvyšší súd SR, ktorého rozhodnutie vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. Žalobca vo svojom odvolaní odcitoval odôvodnenie rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 02. 2018, sp. zn. 43C/23/2017, sp. zn. 43Co/7/2018 zo dňa 16. 08. 2018 a 43Co/21/2018 zo dňa 27. 09. 2018 týkajúce sa dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania a uviedol, že či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevyučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 Obchodného zákonníka) za dohodnutie záväzku poskytnúť úver, tak aj úroky z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinností, t. j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas, pričom zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu a aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania pri omeškaní dlžníka aj pri pôžičke s tým, že dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj v prípade spotrebiteľského vzťahu, a to podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe (rozsudky NS ČR z 25. 09. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 06. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 07. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014). Uviedol, že nakoľko je v prejednávanej veci titulom, na základe ktorého si uplatňoval svoje právo spotrebiteľská zmluva, ktorá je regulovaná osobitnou úpravou a zmluvné podmienky dojednané v zmluve o úvere uzatvorenej predovšetkým podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, je treba pri absencii inak prejavenej vôle v zmluve o úvere vychádzať z toho, že veriteľ má popri dojednaných zmluvných úrokoch ako úrokov z úveru nárok v prípade, že s vrátením úverových prostriedkov vrátane úrokov z úveru mešká, na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ bola ich výška zmluvne dohodnutá v dohodnutej výške, inak vo výške stanovenej zákonom (§ 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť písomná, na rozdiel od zmluvy o úvere, ktorá písomná byť nemusí). Poukázal na skutočnosť, že rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny a pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca vo svojom odvolaní odcitoval odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 19. 06. 2018, zo dňa 07. 12. 2017, č. (číslo konania, pozn. odvolacieho súdu) 8Co/193/2017 - 88, zo dňa 30. 11. 2017, č. 7Co/366/2017 - 84, zo dňa 11. 12. 2018, č. k. 12Co/4/2018 (spisová značka), a ďalšie, ktorých obsah považuje odvolací súd za nadbytočné v tomto rozhodnutí uvádzať a zároveň poukázal na odlišné stanovisko podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky v náleze zo dňa 24. 10. 2013, sp. zn. I. ÚS 547/2012.

3.

Žalovaná, ktorej bolo odvolanie žalobcu doručené do vlastných rúk dňa 01. 07. 2019, sa k nemu nevyjadrila.

4.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 379 a § 378 ods. 1 C. s. p. (zák. č. 160/2015 Z. z. účinný od 01. 07. 2016, Civilný sporový poriadok), túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem a rozsudok verejne vyhlásil dňa 22. augusta 2019 podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C. s. p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom.

5.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobcu zamietol potvrdil, pretože je vecne správny, nakoľko súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C. s. p.) a na ich základe dospel k správny skutkový a právny záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 C. s. p.).

6.

K tvrdeniu žalobcu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právny posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právny posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného odôvodnenia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne.

7.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správny právny záverom súdu prvej inštancie, ktorý nárok žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 15, 90 % ročne z nezaplatenej istiny od 16. 07. 2014 do zaplatenia napadnutým rozsudkom zamietol z dôvodu, že žalobcovi patrí iba úrok do splatnosti dlhu a nakoľko žalobca v posudzovanej veci zosplatnil úver žalovanej dňa 17. 06. 2014, zmluvný úrok už žalobcovi po zosplatnení úveru nepatrí.

8.

Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk a práve absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

9.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách už zaoberala, napr. aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Obo 143/98, na ktoré poukázal v odôvodnení rozsudku aj súd prvej inštancie, v ktorom konštatoval, „že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok), keď od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka) s tým, že v rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/182/2011).

10.

Je nutné uviesť, že existujú však aj odlišné názory, podľa ktorých dispozitívna norma neobmedzuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov a kým úroky z omeškania sú sankciou, tak úroky sú odmenou za užívanie si peňazí, a preto ich treba platiť až do ich vrátenia (napr. rozsudok NS ČR zo dňa 27. 06. 2007, sp. zn. 33Odo 657/2005), avšak zásadný posun v prejednávanej otázke predstavuje v spotrebiteľských právnych veciach judikatúra Súdneho dvora Európskej únie.

11.

Súdny dvor výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovil zásadné pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozitívnych noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr. C-415/11, AZIZ), keď „Článok 3

ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „značná nerovnováha“ ku škode spotrebiteľa treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere, je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie, než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. ... na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery (dobrej viery - neoficiálny preklad)“, treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“.

12.

Zákonodarca opakovane pristúpil k regulácii úverových vzťahov a oficiálne sa kritizuje nadmerný nárast zadĺženia obyvateľstva z úverových vzťahov, keď z dôvodovej správy k novele nar. vl. SR č. 87/1995 Z. z., vykonanej nar. vl. č. 586/2008 Z. z. vyplýva, že „Cieľom predkladaného návrhu je doceliť vyváženú právnu úpravu v oblasti sankcií, a tak zamedziť jednej z foriem úžerných praktík v spotrebiteľských veciach. Reaguje sa na sofistikovanejšie a oveľa nebezpečnejšie úžerné praktiky, pri ktorých sa síce nedojednávajú vysoký úrok za poskytnutie peňažných prostriedkov, ale cez množstvo zmluvných pokút a iných sankcií sa ospravedľňuje neprímeraný nárast výšky pohľadávky. Podľa článku 8 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, môžu štáty prijať prísnejšie opatrenia za účelom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa. Navrhovaná právna úprava bez ujmy pre dodávateľa zabezpečuje jednoduchšie, ale predovšetkým jednotnejšie pravidlá pri sankciách spojených s porušením záväzku spotrebiteľa, keď spotrebiteľské vzťahy nesmú byť zdrojom neprímeraných ziskov...“.

13.

Je nepochybné, že za úver možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti), podľa jeho predstáv, poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť, avšak niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta) s tým, že uvedenej dispozície zákona sa evidentne dotýka dohoda o úrokoch po splatnosti, popri ďalších úrokoch za omeškание a ďalších sankciách, pričom ak evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje neprímeraný nárast dlhu, zákonite nastupuje otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania a ďalších sankciách).

14.

Podľa názoru odvolacieho súdu je nesporné, že taký odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách, je v neprospech žalovaného. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvenom v § 3a nar. vlády 87/1995 Z. z., „Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškание spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.“

15.

Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania, sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu. Uplatnený úrok 15, 90 % p. a. prevyšuje úrok z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania (po splatnosti) prima facie potenciálne umožňuje navýšenie dlhu nad výšku poskytnutého úveru v rozpore s ust. § 3a ods. 3 nar. vl. č. 87/1995 Z. z., pričom od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver zjednáva na úverové obdobie do splatnosti pohľadávky, a preto aj práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcií za omeškanie s plnením dlhu spotrebiteľa, pričom v prípade omeškania, nie inštitút ceny úveru, ale inštitúty rôznych sankcií za neplnenie povinností, riešia krízu spojenú s omeškaním.

16.

V prejednávanej veci je nesporné, že žalobca sa dovoľáva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve, nakoľko však tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privedená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa, pričom zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčasnemu zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny (obsahu) záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku, považuje odvolací súd za potrebné na doplnenie odôvodnenia prvoinštančného súdu doplniť argumentáciu týkajúcu sa inštitútu predčasného zosplatnenia úveru a jeho právny režim.

17.

Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny z čoho vyplýva, že rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania, patrí veriteľovi úrok, pričom jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa, ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru s tým, že s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením požičanej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Je nutné zároveň uviesť, že úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania, čím dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

18.

Z uvedených dôvodov dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru.

19.

Odvolací súd už uviedol vyššie, že niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany a zároveň sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a nar. vl. č. 87/1995 Z. z.

20.

K argumentácii žalobcu v podanom odvolaní poukazujúceho na kogentnú povahu ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka s tým, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť iba poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania, keď úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka sa už správne právne vyjadril súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku tak, že žalobcovi nebolo odopreté právo na priznanie úrokov za úver od jeho poskytnutia napadnutým rozsudkom, ale nároku na zaplatenie úroku po zosplatnení úveru s tým, že žalobca má cenu (odplatu) za úver právoplatne priznanú (žalovaná odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie nepodal) a mohol si ju už začať aj vymáhať.

21.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, spĺňajúceho všetky požiadavky ust. § 220 ods. 2 C. s. p., v ktorom sa aj správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, z dôvodu ktorého sa odvolací súd obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov rozsudku a ako vecne správny ho v napadnutom zamietajúcom výroku potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p.

22.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 2 C. s. p. tak, že žalovanej úspešnej v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).